

P. 26. ll. 1-2.—विष्णवेहि तत्तभोदिं, 'inform Her Majesty.' The existing editions and reprints read this speech thus : णिउणिए विष्णवेहि मम वभणेण कासिराभदुहिदरं । परिस्सन्तोमिह इमाए मिभतिण्णाए पिभवभस्सं णिवत्तवेदुं । जदि भोदीए मुहकमलं पेखिखस्सदि तदो णिभत्तिस्सदित्ति. It is necessary only to observe that परिस्सन्तोमिह णिवत्तवेदुं either in the sense of 'I am too tired to bring him back,' or in that of 'I am tired by trying to bring him back,' does not appear to be correct Sanskrit. Secondly, the message Vidûshaka sends would be almost absurd, since the complaint of the Queen is not that the King does not see her (her lotus-like face as Vidûshaka gallant-like puts it) but that he is cold. It is cold consolation, therefore, to the Queen that Vidûshaka should send word to her that when the King sees her he will give up his chase of the mirage. None of our eight Mss. countenance the reading. Kâṭavema has : णिउणिए विष्णवेहि तत्तहोदीए । जदिस्सं दाव मिभतिण्हाभदो णिवत्तेदुं वभस्सं तदो देवीं पेखिखस्संति, which almost wholly agrees with our text.

P. 26. ll. 6-9.—आ लोकान्तात्. Observe that the words आ लोकान्तात्प्रतिहततमोवृत्तिरासां प्रजानाम् must be referred both to the sun and to the king, literally in the former case and figuratively in the latter where प्रतिहततमोवृत्तिः means 'having suppressed crime and wrong.'

Conf. Kâṭavema :—आ लोकान्तादित्यादि । आ लोकान्ताल्लोकस्यान्तः तस्मादा लोकपर्यन्तमित्यर्थः । आसां प्रजानां प्रतिहततमोवृत्तिः प्रतिहता निरस्ता तमसो ध्वान्तस्य तमोगुणस्य च वृत्तिः व्यापारो येन स तथोक्तः दिनकृतः सूर्य[स्य] च अधिकारो नियोगः तुल्योद्योगः समानव्यापारः तस्मात्कर्म नः संमतः । किं च ज्योतिषां त्रिषामाधिपतिः सूर्यः ज्योति मध्ये क्षणमात्रं तिष्ठति । आस्ते । सूर्यो मध्याह्ने क्षणमात्रं विश्रम्यतीति पौराणिकप्रसिद्धिः । त्वमपि दिवसस्य षष्ठे भागे अष्टभा विभक्ताशेषांशो(sic)आत्मनश्चन्दवर्ती स्वेच्छावर्ती स्वतन्त्रस्तिष्ठसि । तथाचोक्तं वरदराजीये राजधर्मे । दिवसस्याष्टमं भागमुक्त्वा भागत्रयं तु यत् स कालो व्यवहाराणां शास्त्रदृष्टः परः स्मृतः दिवसमष्टमभागं कृत्वा प्रथमभागमग्निहोत्रार्थं ब्राह्मणतर्पणार्थमुक्त्वा अनन्तरं भागत्रयं व्यवहारकाल इति । तथा च मनुः । हुताग्निं ब्राह्मणानर्च्य(sic)प्रविशेत्सुशुभां सभामिति । अनन्तरकालकर्तव्यमाह